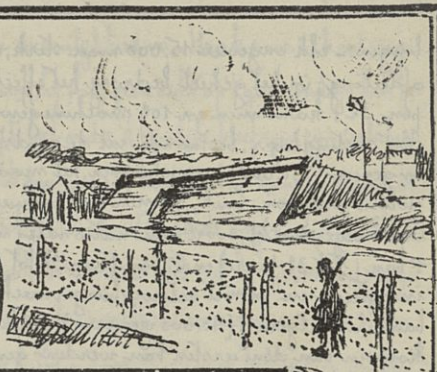

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP VAN ZEIST

HOOFDOPSTELLER: L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS-VERBIST-DEROUX-LORENT

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 U. IN
ZAAL XVIII

ARE WE DOWNHEARTED?

Laatst viel me een Engelsch dagblad in de handen. Verschillende photo's luisterden de teksten op. Er stonden daer afbeeldingen van vijf en zeventigers, van rekruten aan de oefening, van huizen vernield door leppelins en ook nog, hetzelve onvermijdelijk was, de gultige kopjes van lieve, snorrige meisjes die verloopjes waren met kranige, Engelsche Officiëren. Eine mochtens trok mijne aandacht. 't Was de afdruk van een photo, gestuurd uit Duitschland uit een der "Kriegsgefangenenlager" en re stelde voor eenige flinke, Britsche jongens bij een der laatste gewichten in handen der Duitschers gevallen. Maar wat mij bijzonder trof, dat was de schalksche glimlach, die rond hunne lippen speelde en hun hazelwitte tanden liet schitteren. Den opsteller van het blad scheen dit ook wel getroffen te hebben, want met een licht Engelsch flegme, plaatste hij boven het portret: "Are we downhearted? Zijn we ontmoedigd?" alsof hij zeggen wilde: "Bemerkt ge dien glimlach? Lief ge hoe vroolijk ze zijn, elp al eitten ze in handen van den vijand!"

Wat moet dan wel de geest zijn, die onder onze troepen aan het front heerscht? - Nee, we zijn niet ontmoedigd en we zullen het ook nooit weren! En wij, beste lezers, are we downhearted? De oorlog duurt lang. Het nieuws van al degenen die ons zoo innig aan het harte liggen, is onzindig schaarsch. - Verre van ons geliefd huisje leven wij in ballingschap op vreemden bodem. Alle dagen pluisen wij de dagbladen uit om eenige verandering in den toestand te bespuren en altoos vinden we weinig of niets. - En toch zijn we niet ontmoedigd, toch laten we den moed niet vallen. Het bewijs? -

gaan we even naar de school. - Alle slag van soldaten: grenadiers, jagers, kanonniers, genie mannen, velen met grijze haren, 't eit er alles onder mekaar. - Ze leren met een blif, waaraan vele studenten een voorbeeld mogen nemen. - Die ze hun best doen, om die letters toch ook een mooi te maken als hun meester dat doet! Die ze weten om hoek maar die bewerking juist uit te rekenen! Hoort ze alle krachten inspannen, om die vreemde Fransche, Engelsche, Spaansche klanken op ons berispelijke wijze uit te brengen. - Bewonder die prachtige tekeningen die ze met hunne stijve vingers op het papier tooverden. - En vraag u dan: "Are we downhearted?"

Loop eens even door de barakken. - Wat een pracht van kunstwerkjes worden daar voortgebracht! Hebt gij ze gezien, die schone, kintjes vervaardigd

uit afval van hout, die lieve, kleine nietigheden van kinderen uit de soep getooverd? en vraag u dan wederom: "are we downhearted?" Gaan we nog wat verder. - Daar staat de bioscoop! Wat een lol hebben die kerels, als ze Bigadin of Max met het onnosselste gericht ter wereld een blauwtje zien loopen en zeg u dan nog eens: "Are we downhearted?"

Loop nog een stapje verder. - We zijn in de schouwburg. - Hoort ge dat gegichel in de zaal, als dien sub daar op 't tooneel maar mordicus geen frantof scheld wilt blijven! En nogmaals vraag ik u: "Are we downhearted?"

Ja nu lings ----- Doch neen, 't zou te lang worden. - Ge zijt reeds overtuigd! Nee, diurend maal neen, we zijn niet "downhearted"! Ons Belgisch karakter kan niet treuren, want die drijft boven.

Dikwijls, ja heel dikwijls rweven onre gedachten naar onre geliefden O! we minnen ze zoo innig, maar wil dat zeggen, dat we hier als lykbidders moeten loopen? Insum corda! Hoog de harten, vrienden! Het daghet in den Oosten! Weldra breekt het oogeblik aan, dat we in ons bevrijd vaderland mogen wederkeren en daar een nieuw leven zullen kunnen beginnen, in de schaduw van onre dierbare vrijheden, bij het zuichend jubelen onrer Vlaamsche klokken spelen en in een langgen, voorspoedigen vrede!

Immer moed houden! dat zij onre leuze!

J. Bourlet.

HERINNERING

Langzaam daalde 't sneeuwkleed neder
Dekte 't aardrijk, gansch vol wee
Spreidde 't landschap vol geveder
Als een eindloos beeld van vree!

Proevig staarden mijne oogen
In het blanke sneeuwtopijt
En mijn geest, in roetloos pogen
Dwaalde over 't water wijd!

Waarom moesten wij verheeren
Al 't geluk van vroeger tijd
Eoen wi elkaar zoo vurig liefden
Crowe zwoeren voor altijd

Eindloos was ons 't harte lide
Wandelend langs boech en kant
Of we ealen aan de heide
't Oog veerukt en hand in hand.

Weet ge 't nog, in 't vroeger leven

Eoen we aan dien wakelplas
Ploempjes plukten, kroontjes weefden
En ons' hene el 't minnen was.

Eoen uw groote, bruine oogen
Waar een liefdestraal in blink
Mij aanzagen, vol betrouwen,
En ik mijn geluk in vond.

Eoen uw handje, vol gevoelen
't Mijne drukte, innig zacht
En ons' harten, in 'en toeren
Samensmolten: vurig vast!

Als een droom is 't al verlogen.
Eoen de oorlogsmare kwam
En ons' onder mededoogen
Tooveel toete hoop onttram.

Bommen sisten, sloten, dooddend!
Donderden in helsch gekraak
Thuisen ploften, menschen vloten
Voor het moordend vuurgebraak.

Heldenmoed en kon niet baten
't Vjands massa was te groot
En ze moesten 't al verlaten
't Al, in diepen, langgen nood.

Mocht toch eenmaal 't oet verleden
Wederkomen als voorheen
Met een kus het al vergeten
Dan, voor eeuwig weer byeen!

Langzaam daalde 't sneeuwkleed neder
Dekte 't aardrijk, gansch vol wee
Spreidde 't landschap vol geveder
Als een eindloos beeld van vree!

- Internas -

HET EPOS VAN HET BELGISCHE LEGER -

(1914 - 1915)

Wij laten hier het bondig en wel sprekend overzicht verschij-
nen van Mr. P. Crokaert, over het optreden van het Belgische
leger. (dit verschen in "Nij België" van vrijdag 10 Maart 1916).

ONS LEGER BIJ HET UITBREKEN VAN DEN OORLOG

Vol vertrouwen in zijn veiligheid en in zijn welstand ont-
waakte België op tragische wijze uit dien langen vredeslaap
in de eerste dagen van Augustus 1914. - Duitschland, het
gegeven woord verbrekende, overwelddigde België, waar-
van het de onafhankelijkheid en de onrijdigheid had gewaar-
borgd - gansch België, noch zijn Koning, noch zijn Begiering
noch zijn volk, hebben maar een enkel oogeblik het gedacht
gevoert, het hoofd te buigen voor het buitenland.
Zij hadden de verbintenis aangegaan aan elften aanval
't weerstaan: zij boden weerstand en deden het op prachtige
wijze.

België werd, volgens een tactische uitdrukking, op heeter-
daad van herinrichting betraaft. - Die "algemene dienste-
plicht" was pas ingevoerd (1913) en was overigens maar van
toepassing op 33.000 man op een jaarlijksche lichteing van
65.000. - Het veldleger bestond slechts uit 6 infanterieafde-

lingen: elk ongeveer 15.000 man sterk, en een cavalerie-afdeling; in het geheel bedroeg het effectief 117.000 manschappen, 324 kanonnen en 102 machinegeweren. Dit vestingleger, bestaande uit de oudste soldaten, telde ongeveer 30.000 manschappen, het machtigste aaligheidsgarnizoen uit van Luik, Namen en Antwerpen. De burgerwacht, soort van nationale wacht, verdeeld in 4 banen (tot 32 jaar) en 2 banen (van 32 tot 40 jaar), was verdeeld in actieve en in niet actieve burgerwacht; slechts de eerste banen was uitgerust (40.000 geweren), doch slechts enkele der korpsen van den eersten banen werden gemobiliseerd en maakten den veldtocht mede met het actieve leger tot in half-October 1914, op welken datum deze korpsen ontbonden werden. Een zeer groot aantal vrijwilligers meldten zich aan om dienst te nemen in het leger, doch ten gevolge van het gebrek aan officieren en aan wapens kon men er inden beginnende slechts een 20.000 aannemen. In het geheel had België 60 tot 80.000 manschappen aan veld en vestingtroepen en vrijwilligers onder de wapens, burgerwacht niet inbegrepen. Bij het ontstaan van het oorlogsgevaar, op het einde der maand Juli 1914, werd het leger op versterkt vrees-effectief gebracht, het mobilisatie-order werd den 31 Juli 's avonds uitgevaardigd.

DE OPSTELLING

Dit leger bezette o. m. d. de concentratiepunten, die op voorhand waren vastgesteld, ten einde eventueel even goed Frankrijk en Engeland als Duitschland te kunnen bevechten. Een beter bewijs van het eerlijke standpunt door België ingenomen, dat gereed was zijn onzijdigheid tegen gelijk welken aanvaller te verdedigen. Doch op 2 Augustus bracht het afschuwelijke ultimatum van Duitschland klaar te den toestand. Het is Duitschland, dat België aanvalt. Van dit oogenblik af eulden Frankrijk en Engeland hulp bieden voor de verdediging van België. Nochtans, door te groote nauwgeretheid, is het slechts in den nacht tusschen 3 en 4 Aug. als wanneer de Belgische generale staf vernam, dat Duitschland van de bedruging tot de daad overging, dat er besloten werd de concentratie ten allen einde in een bijzondere concentratie te wijzigen tegen den Duitschen aanvaller. (Ch. P. Action de l'armée belge: rapport du comm. de l'armée, Paris, Chapelot, bl. 5.) De 3e legerafdeling wordt belast met de dekking der vesting Luik; de 4e afdeling moet dezelde niet verlaten voor Namen. De vier andere afdelingen worden samen getrokken achter de grote rivier, die van het zuiden naar het Noorden, gelijklopend met de Maas stroomt, aan haem Westelijken oever. De Belgische staf nam de trek op: geen zijn waakte effectieven, zoveel mogelijk de opmarsch van de onafhankelijke vijandelijke legers te vertragen, zonder een algemeen veldslag te leveren, die op een ramp kon hebben kunnen uitloopen.

DE VERDEDIGING VAN LUIK

De Luik, de schoone en woerspoetige Maasstad, voerde een man van de hoogste militaire waarde en bekleed met een vurige vaderlandsliefde, t'weel: generaal Leman. Op bekende wijze verspreidde hij zijn troepen in de heersachtige tusschenruimten van de versterkingen van den rechteroever der Maas en wachte den aanval af. Van af 4 Augustus deden de Duitschers hunne voorboden, tot Noorden van Luik, vooruitdringen tot aan de Maas, en den 5 Augustus, begonnen de eerste afdelingen van drie vijandelijke legerkorpsen, geholpen door zware batterijen, den aanval. Deze was verschrikkelijk; de stad werd gestaag als ingesluisd. Het Belgisch volk, aangerand door t'onsluiting opdingen der aanvallers, richtte een groote slachting aan. De glooiingen der forten zagen grijs van de doorendiggende rijken. Van deden de Belgen en tegenaanval, verwoeten paniek onder de Duitsche troepen, waarvan de vluchtelingen terug liepen tot Iseron en Spa, vijf mijlen achteruit. Dit bloedig treffen, waar de Belgen een tegen vijf vechten, duurde drie dagen; generaal Leman begreep als dan, dat de derde afdeling afgemat in met verdunde ruzigen niet langer weerstand kon bieden aan de telkens hernieuwde pogingen van den vijand; hij beval den terugtocht en sloot zich op in het fort van Loncin, bevel gevende aan de commandanten der 12 forten van de positie tot het niterste vol te houden. Alsoo gebeurde, en de laatste forten, bestendig beschoten met stukken van 420 m. m. vielen slechts den 16 en den 17 en Augustus. Generaal Leman werd half versterkt van onder de puinen van zijn fort gehaald. Maar het succes was dat den vijand door te veel, hij had voor Luik twee standkwarten en 41.710 manschappen verloren.

DE SLAG BIJ HALEN

Den 8 Augustus beschikte Koning Albert, die aan het hoofd van het leger stond en het geen enkele dag meer kon verlaten, op de grote over vijf infanterie-afdelingen, de 4e afdeling te Namen zijnde. Hij stuurde zijn cavalerie, zijn cyclisten en zijn lichte troepen uit en deed de den vijand berokken.

In de fabrieken en bevoegen gerechten, die anders werden geleverd, waren de Belgische troepen bijna altijd in t'voorschot. Loos, onder meer, den 12 Aug. te Blanden, alwaar een ware veldslag werd geleverd tusschen 4.000 Duitse cavaleristen en 2.000 infanteristen met 18 kanonnen langs de ene zijde en 2.400 Belgische cavaleristen en 450 cyclisten met 12 kanonnen langs de andere zijde op t'inde van den dag versterkt met drie bataljons infanterie.

BIJ AARSCHOT

De vijand, in den naam te waken overwinnen, werd teruggeworpen en op de vlucht gedreven en liet 3.000 dooden achter. Ondertusschen wilden de Duitschers den heldhaftigen tegenstand van dit handvol Belgen, die hun den weg voor een spoedigen inval in Frankrijk versperden, breken. Den 14 Augustus trokken in half miljoen Duitschers (12 legerkorpsen en 3 cavalerie-afdelingen), die over 600 machinegeweren en 1800 kanonnen beschikten, tegen de grote op, waarvan de bruggen met hardnekkigheid werden verdedigd. Den 14 en 15 Augustus was de strijd bijzonder hevig te St. Margareta. Bouthem en te Aarschot - ongelukkige stad, welke door den vijand te vuur en te waard werd geroet, zonder twijfel om zich te wreken over den hardnekkigen tegenstand van het Belgische leger. De toestand van dit leger was kritisch; aan zijn eigen krachten telkens overgelaten - er is slechts een cavalerie-afdeling te Gembloux verbleven - kon het er niet langer aan denken Brussel te dekken en op de aankomst te wachten van des Franschen en de Engelschen. Het leger trok dus terug op Antwerpen, waar magazijnen en reserves bijeen gebracht waren. Gedurende veertien dagen had het de beide korpsen van het Duitse leger in bedwang gehouden.

NAMEN

Doch op de Maas hield de vesting Namen nog altijd stand. Een einde deze meer te halen, gebruikten de Duitschers bijna uitsluitend hun groot geschut, samen met de Oostenrijksche auto-motoren, die men in het veld bracht, terwijl Oostenrijk nog altijd officieel in vrede was met België, waarvan dit land ook de onzijdigheid had gewaarborgd. De beschieting van Namen begon den 21 Augustus; den 25 Augustus viel het laatste fort. Door de torpedo-granaten werden de stalen koepels doortroefd of stopgeret en het beton verpulverd. De Belgische infanterie trachtte met behulp van drie Fransche bataljons, doch vruchteloos, door de vuurtorren te breken. Den 23 Aug. vernam het garnizoen, dat de Duitschers in het zuiden te Dinant, over de Maas waren getrokken en dat in het Zuid-Westen de overgangen over de Vamber in hunne handen waren. Een gevaar af quangen te worden genomen, mocht de 4e afdeling, die de stad verdedigde, glimsgrens stelling verlaten. Hij deed dit onmiddellijk en gelukte er in, op stoutmoedige wijze door de vijandelijke detachementen heen in Frankrijk te geraken. Enige dagen nadien was zij te te Hôve en scheefte er in naar Oostende vanwaar te naar Antwerpen trok. - wordt vervolgd.

MELINIET

Het vreeselijk verbruik van ontplofbare stoffen door den huidige oorlog vereischt brengt een aantal benamingen mee, nieuwe woorden met dewelke wij ons moeten vertrouwen. Wij konden reeds het zwarte poeier, het poeier genaamt "zonder rook" het B poeier - gebruikt voor onze geweerpatroons - Dynamiet was ons ook niet onbekend daar het oedert een voortijtel jaren in alle grote ondernemingen en in de mijnen gebruikt wordt. Maar wat is nu Meliniet, Crisoliet, Schneideriet, to het en Cheddiet, dienend tot het luden van onze schansen? Waarmede worden de torpedo's vervaardigd, die zoo lastelijk de grootste schepen in den ymond boren? Wat is ten eerste Meliniet? Meliniet is een puerie-eurstof in de versonijgebruikt, ook wel voorkomend in den handel onder vorm van lange prismatische kristallen, plat of ontklaar gewekt, of wel in schitterende schilferingjes. Puerie-eurstof is het ontplofbaar bestanddeel van het puerie-kruut, onder het mengsel licht ontplofbaar. Het ontploffen van het puerie-kruut place de la Sorbonne te Paris, in 1869 is het nog toe met vergeten.

Het puerie-eurstof in poeder, ontplot onder de actie van een slaghoede van 1 gr. knalkwiksteen (Fulminante de mercure).

Reeds in 1867 dacht een Italiaansche scheikundige Berdnetto, waarvan, de ontplofbare eigenschappen van het puerie-eurstof te gebruiken voor het vuur, met andere bestendigheden te verbinden, doch de onstandvastigheid van het puerie-eurstof, deed den scheikunde van zijn plan afzien.

In 1885 vond Curpin dat het puerie-eurstof onder gewaar kon gesmolten worden en dat het onder het mengen voor ontplofbaarheid geen gewaar op loorde, des met hegenstevante, behield het techijne grote ontplofbare eigenschappen.

Curpin's uitvinding gaf ons het meliniet (sprungstof) van het latijn (melis) konig.

Het puerie-eurstof heeft een gele-kleur, en smelt te Curpin-gelyk konig.

Wij noemen het Meliniet of springstof, de Duitschen pueriet, de Oostenrijkers cerasiet, de Engelschen Lyddet, en de Japanners Shimose, d-i de naam van een humber polygoon, waar zij hunne proeven doen; de lading en het afschieten van projectielen. De naam Lyddet komt voort van Engeland's polygoon Lydd. Het puerie-eurstof gesmolten, of meliniet, is afzonderlijk gebruikt of gemengd met verscheidene ontplofbare stoffen.

Het duitse pueriet is gevormd uit 90 a 95 deelen puerie-eurstof en 5 a 10 deelen van een andere ontplofbare stof, van nitrotoluoel ook troong of trochet genoemd. Wij hebben dit - een weinig afmiltend woord gevonden in de verschenen werken der hedendaagsche uitvindingen van het stedelijk laboratorium der stad Paris, door zijn bevoenden bestuurder Heer Klirig over de bonnen ons door de Zepelens aangebracht. Die bonnen waren met trochyl geladen.

Het puerie-eurstof dit te zeggen is noodzakelijk bekent men door de bewaking van phenol met puerie-eurstof voor zwavel en salpeterzuur. Wanneer men van plaats van phenol Crisol gebruikt stof van dezelfde reeks, bekent men het vuur trinito-heijghet of trochyl. Dit laatste vuur gemengd met meliniet in de evenredigheid van 60 trochyl en 40 meliniet geeft de lading kruik onzer schansen.

Het mengsel Crisoliet en meliniet aan 70° vormt een mollege massa dewelke heel goed leent bewaarden voor de lading, door samendrukking
vertaling uit "Lectures pour tous..."

GESPREKKEN MET DEN DWAZEN JONGELING

Dien morgen had ik den eersten beuwich in de lucht zien hangen, wieklepperend en tieretierend. 't was dus lente; het zon weldra weer warm worden en zomer, en ik rei tegen mijn vriend die zoo juist een kaart van zijn misje uit Engeland had ontvangen: London we hier nog

sitten moeten blijven tot het weer eens winter wordt, tot de grauwe sneeuwvuchten weer zwaar op onze gedachten en ten wegen?

- Neen, zei hij, dat geloof ik niet, ten minste ik hoop het niet want dan werd ik zeker een ruïne. - En die duivelen andere soldaten, rouden, na hier zoo lang doel en werkeloos te hebben rondgelopen, niet meer weten hoe 't werk aan te pakken. -

Ik begrijp niet goed, hoe zoveel onze makkers nog het niet, ja zelfs de noodzakelijkheid niet hebben ingeren van zich te ontwikkelen. - Wat zij hier aan kennis zullen opgedaan hebben, zal hun later wel te pas komen, en hun misschien veel moeite en inspanning besparen. - Velen zullen, bij gebrek aan ontwikkeling, bij gebrek aan onderlicht, heel hun leven moeten blijven slaven diensten leveren, terwijl hunne makkers, die hier zoo verstandig waren de lessen der werkschool te volgen en trouw bij te wonen, het gemakkelijker zullen hebben om te werken, en wellicht zullen stijgen tot waar ze anders nooit zouden gekomen zijn, met een loon dat veel hooger zijnde, veel gemakkelijker verdient wordt. -

A.V.

DE TORENHAAN

Waarom toch staat er een haan op den toren?

Als er daarboven een hen stond, rouden de eieren, welke zij legt, kapot vallen!

Gehescherend zal men ons dit antwoord geven, ook hier in Holland en in Frankrijk, doch daarmee is de reden, welke een vergulden haan op de kerktorens bracht, niet blootgelegd. -

Men zou kunnen gelooven, dat de vogelvoorn met een groovin staart, in verhouding tot het kleinere borststuk, byzonder geschikt is om den haan als windwijzer te doen dienen; - echter blijft de vraag open, waarom juist een haan!

Wij vonden voor dit gebruik, dat reeds uit de 10de eeuw in Duitschland en uit de 12de eeuw uit Frankrijk dagteekent, twee verklaringen. -

Jimme wekt de reden in de mythologie, welke aan den haan het karakter van waakraamheid toekent, en verklaart zoo diens plaatsing als sinnebeeld op het hoogste punt van het gebouw. -

Hierby sluit zich de Christelyke symboliek aan, die in deren waakraamen vogel, als machtelyke verkondiger van den aanbreekenden dag, een sinnebeeld van het Christendom ziet, van het rygende licht in duisternacht. - In diereyden zin komt de haan als beeld der opstanding voor op oud Christelyke grafstenen. - Algemeen wordt de haan overigens als symbol of sinnebeeld van de opkomende zon of het ontstoten vuur beschouwd, (den rooden haan door kruisen, d. i. brandstichten).

Lijpelt daartegen tracht de verschijning van den torenhaan op de hoogste spits in verband te brengen met de gewoonte om bomeoffers te brengen. - Van de oudste tyden af, bestond m. l. in vele landen het gebruik om een levend wezen, mensch of dier, te offeren ter wijdning van een nieuw opgetrokken gebouw, als middel om er de stevigheid aan te geven en de bescherming van hooger macht over de onderneming in te roepen. -

Blijft er van dit gebruik weinig meer dan het aanbrengen van gevelstenen aan den schutsgert van het gebouw gewyd, toch zijn er in Griekeland, ook in

Slavonie nog strecken, waar als vanouds steeds een levende haan, soms ook een hanekeop, als offerdier in de fondamenten van een nieuw gebouw wordt ingemetseld, of echter het beigen van een haan in geheel Europa zoo algemeen was, dat er in dit gebruik een grond te vinden is voor het versieren van de kerktorens met een goudglansenden haan, mag worden betwijfeld. -

Boutin

ER WAS EEN BRIEF VOOR HEM

't Was ongeveer 6 1/2 uur in den avond, het uur waarop dan gewoonlijk de brieven worden uitgedield. - De wind blies mydig langs de houten wanden der barak; 't was koud en allerminst gezellig in die ijle kamer, zoodat weiniger maar, om hun avond door te brengen, met een aantrekkelijker plekje haachten op gezocht. -

Het was dan ook niet uit louter genoezen dat ik daaraan had verzaakt, maar een onvoorziene berigtheid, die ik niet uitsstellen mocht wilde ik enigzins gemakkeijk slapen dien nacht, hield me terug. - Ik was volop aan 't herstellen van mijn slaaptie, toen plots, een weinig onrecht, de deur werd geopend. -

Dat valt wel meer voor, maar toch wendde ik even het hoofd om, naar den binnenkomende; 't was een mijner dichtste beren, een der anderen reeds, die haastig nader kwam. - Waarom hij, reeds van ver, zoo halbruidens naar zijn plaatsge toerag, kan ik mij eerst niet verklaren, doch 't viel mij spoedig in, dat de brigadier een brief bij hem had nergelegd. - Maar ik later vernam had en der andere makkers hem dan ook zulks geregd in de kamien, maar hij schen het te woutrouwen, want 't is zoo zeldzaam dat hij iets berijgt. - De fortuin was hem ditmaal echter gunstig geweest; daar stond werkelijk een brief op tegen zijn halven grijzen. - Bij aarrelde niet hem te grijpen, hem te keeren. - doch hij schen niet naar verlangen bevredigd, en wijl hij zag dat ik het makke was hij met een veelbeduidend gebaar op den grooten postregel. -

Ik verstond zijn wijgen; 't was zijn brief voor België die gewigerd was geworden en teruggestuurd. - Ik hoefde niet te vragen hoe het hem leed deed; zijn plots somber geworden gebaar en droefsprekende oogen regden mij genoeg wat er in zijn hart omging. - Moedelovs liet hij zich op zijn bankje neerlijden, overlas eerst nog eens den brief, om uit te vorschien mischien wat er te veel in stond, stopte hem dan weg en maakte zijn bed klaar. - Gaat ge er al zoo vroeg onder! waagde ik het dan; ook ja, was 't antwoord, 't is ook al zoo droef hier altijd rondvallen in het kamp. - Enkel die koude woorden kreeg ik te hooren, verder niets meer dan een waren recht, toen hij genoezamen in zijn dekens schen gewikkeld. - Onverstoord had ik hem voortgearbid, en 't mocht reeds 8 uur door zijn, als plots een woordingestamel mij in d' ooren klonk. -

Wroeg hij iets misschien? en ik ging wat dichterbij, maar onmogelij, van zijn diep ademenhalen kon ik merken dat hij sliep, hij draomde dus. - Misschien was hij op dat oogenblik zoo gelukkig en had zijn vrouw, na anderhalf jaar nu, eindelijk eens nieuw gehad van hem, en waren zijn kindertjen zoo blij dat vader geshreven had. - 't werd steeds later dan er eindelijk 9 uur; 't was de tijd dat katen, scholen enz. alles werd gesloten, en allen keerden nu terug naar de barakken. - Weldra ontstond, voor de laatste maal van den dag nog eens een drukke beweging van 't of zij schuiven der tafels en 't spannen der netten tusschen luidruchtig gharrewar en stemmingepel door, doch niets daarvan schen den rustigen slapen te zullen wekken, toen opeens echter, wanneer 't reeds halmer werd, hij zich omdraaide en wakker schoot, 't bij heek verbaard om zich hem, wreef zich de oogen alsof 't hij niet kon gelooven dat het nu werkelijk maar het uur van slapen was.

was, doch zag weldra de werkelijkheid in. - Haak voor zich uit raag ik hem dan in het wijde tuyn, hij stou geen acht op 't geen rondom hem gebunde, voorreker leed hij te veel onder 't pijnlyke besij van zijn valshen droom. - Gerluikes heb ik dan nog een laatste blik kunnen werpen op zijn somber gelaat met dof voor zich uitstarende oogen; de lichten werden gedooft en ik ging ook ter ruste. - Wat eal hij misschien, na zijn eerste roes voorbij was en de slaap wellicht voor goed van zijn stroorak gweken, nog mare helden voor zijn oogen hebben zien oprijzen in 't vage donker. -

E. V.

EEN WELKOME BOEKENSCHENKING

Verleden week werd de Vlaamsche Studiekring aangevaan verrast met een belangrijke boekenschenking van Mevr. Dr. Alerda Nijland, die reeds vroeger blyk gaf van grootte wellerendheid ten onzen opzichte. - Wij ontvingen een ryken schat van allerhande nuttige werken over rekenkunde, algebra, meetkunde, opvoedkunde, geschiedenis, land en volkerkunde, taal en letterkunde, enz., te samen ruim twee honderd boeken, waarvan de afkondigering door de leergrage leden op vreedegelych werd onthaald.

Berevens de werken die wij aan de Kampbibliotheek wekelijks ontleenen, telt de eigen boekery van den Vlaamschen Studiekring op het huidige oogenblik.

Aan schoolboeken:	
Geschiedenis	55
Aardrykskunde	10
Waggen	8
Rekenkunde	12
Algebra	26
Meetkunde	21
Wiskunde	7
Scheikunde	2
Boekhouden	6
Spreekkunst en stijl	20

Aan boeken in vreemde talen:	
Fransche werken	20
Engelsche werken	9
Duitsche werken	7

Aan allerhande boeken:	
Romans en novellen	20
Eytschiften	25
Riedelboekjes	7
Dichtbundels	12
Voonechwerken	5
Reisverhalen	5
Opvoedkunde en Kinderstude	10
Handelonderwij	2
Spelt	1
Plugschiften	10

Totaal 288

De boekery is gevestigd in de Kamer van den Sergeant der genie A. Worlff, Barak 3, Kamp I. - Zij is toegankelijk voor de leden van den Vlaamschen Studiekring elken weekdag van 12 1/2 tot 1 1/2 u. 's middags.

VERGADERINGEN EN VOORRACHTEN

N.B.B.M. Arrondissement HOEI - Woensdag 29te Maart te 6 1/2 u. 's avonds algemeene vergadering in de Dooneksaal van het Kamp I.

Afdeeling: "FRANKRIJK". - Zaterdag 25te Maart te 6 1/2 u. 's avonds algemeene vergadering in de Dooneksaal van het Kamp I.

Op Zaterdag 25 Maart zitting voor de leden van den Kring-voorzacht door den H. FL. CASTEELS over BESCHAAFDE OMGANGSTAAL.

DROOMBEELD EN WERKELIJKHEID

Droom en waarheid ritten elkander achterna, zulks deed een slaapmakker me laatst nog onderwinden. 't Was me dunkeens rond middernacht, en een mijner bureu wekte mij door zijn droom. Zoodra uit mijn sufferij getrokken, kwam ik tot de besefing dat Jef wederom de dader was o'ew eest, wiens stem mij niet vreemd voorkomt midden in de nachtsilte. Ongetruyfeld meent hij zich weer in zijn vroeger lievelingsoord, zegde ik tot me zelf, en heeft hij woord gevoerd met haar, wie hij noemt "zijn Mieljen", iets waarvoor hij zoo menigmaal den wensch uitdrukt. Erg dat die verduivelsche droomkerels steeds hunne onrust aan anderen deelen. 't Was frisch wakker, en hoorde de regen fel op het dak neerplassen. Dat een gebod van moeder natuur dan hard en te kwader ure klonk, hoeft niet gezegd, maar van den nood moest ik een deugd maken. Alles stil en doodsch om de zwarte barakken; alleen 't gekuid van ganzen die gag gelend doch onzichtbaar 't kampterein overstaken. Ochttraam onder dien instap niet te balderen noch iemand in zijne sluimering te storen, kwam ik, voorzichtigheidshalve voor mijn netressor die zware schokken niet dulden kan, terug onder de weldoende dekens. Een diepe stilte was onder het knuinhout gelegd; slechts af en toe een onwillkeurende kuis, en het neervallen der zware regendruppelen die door het dak op den planken loer neerzeefden, deed me denken aan moeders uurwerk, dat vroeger ook wel eens mijn nachtelijke aandacht won. Verre maar roete herinnering! en ik bromde dan ook niet om dat water dat den gang voor myn legerstede te frisch hield, noch op den storm van den voorwinter die in zijne woede onsdak wist te schuden. Gensdeels de dakherstellers kunnen niet overal te gelijk zijn, te meer "ieder huis heeft zijn huis"; en ieder is wel niets uitgezonderd.

Neme men het aan den gunstigen kant, zegde ik me, dan is het nog een argloos en zelfverkend middel, om de regen, die door juist nog aan de hooge wolken hing, door dat enkel plekje van het dak heen te leiden door een zekere opijerw lakte der barak, om de krochten der langsteuwers water te doen sliken, en dood en verme-

ling te zaaien in de oorden onzer steelsche vijanden. Maar voor de omgekomenen is het dan ook meer geen geschikte herkhof, daar juist onder onze woning. Ja, als men zoo over iets wil praktiseren kan men er altijd verder en verder ingaan; altes heeft zijne reden, en gelukkig is hij die den waarom kan achterhalen van al hetgeen in de wereld rondom hem gebeurt. Zulks verbeeldde ik mij dan ook, en 't schijnt me nu of al die gedachten voor me zelf stilsaan dromen werden. Doch daar was Jef een tweede maal om mij uit mijne sluimering te trekken; nu zeker nog heviger dan voorheen, want zijn heesche stem, die overdag in 't rumoer vaak verloren gaat, beheerschte thans als het ware triamfantelijk de rustige machtstilte. Onlangs was hij werkloos geworden, ten gevalle van gehuude geïnterneerden, die luidens de gedane wijziging in werkpersoneel nu zijn en ook andere ambten bekleeden. Dat hij diensvolgens schipper te voet is geworden laat zich begrijpen, want Jef een nog weinig bedaagd soldaat, heeft zich naar het klooster van Sint Arjan nog niet begeven. Het lijdt geen twijfel of sinds dien rijtje in zijn gemaad een vast voornemen op een beter berekende leven, wat bewijst zijn droom dien ik thans hoorde. Hij sprak met een duidelijke krachtstem: "Ik ga nu eens beginnen leren lijk of 't moet, een student mag zich andere zaken niet veel aantrekken, en zoo wil 't ik nu eens meenen"; hier eenige binnensmondsche ontwabare woorden, die 't midden hielden tusschen gramschap en zelfbeknor, als schein hij zijn vroegere nalatigheid te verwijten, en eindelijk een draaing op zijne keerde was 't slot zijner nachtrede. Zulke woorden troffen mij aan, een' te dacht zou dat nu inderdaad de openbaring weren van zijn voornemen op een fijner berekende kampleven; zou hij eindelijk beseft hebben dat hij de plank mis was met dat doelloos rondloeren, in de verwarmaal de kachelhitte te beletten zich uit te zetten en zijne speelkaarten te verlijten met 52 te leggen, was alles wat bij hem scheuring en inslag was. Inderdaad, wat voorheen zelden gebeurde was hij 's onderdaags vroeg in de kousen, en bekende mij wat hij voornemens was. Feitelijk Jef heeft dien droom gehouden als de grondslag van een heel ander leven. Hij is er 'als de kippen bij waar hij maar ergens

leeren kan, den heelen dag door zie ik hem in de weer, en hij heeft de ledigheid met wortel en tak uitgeveid. Mogen menigen zosals Jef eens zoo'n voornemen dromen, en ook hun droombeeld tot werkelijkheid brengen.

C. De Caluwe.

BOERENWIJSHEID OVER HET HUWELIJK

- Als onze lieve Heer jongens geeft, hij geeft se ook vuisden
- Die 't vellege neemt om 't gelletje,
- En 't gelletje heeft verteed,
- Tot met 't vellege aan den heerd.
- Louw heeft se ene een man,
- En de andere 't pleien ervan!
- Eerst likkers en slabben
- Dan knijpen en krebben.
- De vrouwen en de slakken moeten hun huis op hunnen ruy draegen.
- Een kind is geen kind.
- Sla ze hondert kuisels cruit, van sla ze er duizend in! sei de vrouwe toen de man haer sloeg
- 't Is niet zoo heel mis! sei de jongen die naas den hond goode en zijn stiefmoeder raakte
- 'n Jong wijf geeft 'tjdoutrijf!
- Oude mannen, jonge wijven,
- Keel kinderom en veel kerven!
- 'n mooi wijf, 'n mooi heerd en 'n mooi keet,
- zijn 't oeraad van 't huis.

VLAAMSCHE STUDIEKRING

In de jongste vergadering hield de H. Karel Hoste, luitenant van de vesting-artillerie, een knappe voordracht over de munten en hun rol in onze samenleving. Hij schetste in klare bewoordingen den ruikhandel bij de oude volkeren; hoe zich steeds meer behoefte aan een vasten waarde stamtaant deed gevoelen en men er eindelijk toe kwam de waarde aan goud en zilver als muntstandaard te geven. Verder handelde spreker zeer levendig over het slaan der munten, hun nominale, metalen en werkelijke waarde, over het papiergeeld, gemunt papier en postmunt, de oorzaken van de Koerswijzigingen op de geldmarkt, den effecten en wisselhandel, enz. Hij betoogde het verschil van de zchommelingen op de geldmarkt in normalen tijd en in oorlogstijd uitkomst en sprak ten slotte de hoop uit, dat e'rlang het financieel bankwet van Duitsland noodzakelijk zoude de zege, van de wapenen der bondgenooten zal becropen. En die hoop werd blijbaar door de talrijke aanwijzingen gedeeld, te oordeelen naar de duizende bijzichingen welke de afzede bekwetten.

H. BEURSKENS

UTRECHTSCHESTRAAT 12

AMERSFOORT. TELEF. 244

HOEDEN EN PETTEN - HEMDEN - BOORDJES IN LUNWAAD, IN PAPIER EN IN GUMMI - MANCHETTEN - DASSEN - BRETLEN - HANDSCHOENEN - KOUSEN - FANELLEN - TRUIEN. ENZ - ENZ.

LUXE BROOD EN BANKETBAKKERIJ

= DE GULDEN KORENAAR =

ALLERHANDE SOORTEN BELGISCH BROOD

EN GEBAK

AANBEVELEND

H. KONING EN ZONEN

ARNHEMSCHESTRAT 24 BELGISCH

TEL: 91. AMERSFOORT. PERSONEEL

FOTOGRAFIE L. B. J. SERRE

OPERATEUR VAN HET HUIS

= BUYLE VAN BRUSSEL

VERSCHILLENDE KUNSTWERKEN

GEÏNTERNEERD BELGISCH PERSONEEL

KAMP 11 EN UTRECHTSCHEWEG 48

AMERSFOORT

MATIGE PRIJZEN. VERZORGD WERK

OUDE-HOLLANDSCH PROEFLOKAAL

- HET KAPELHUIS -

TEVENS RESTAURANT

~ DIVERSE BIEREN ~

JAC. KEMPEN

HOEK L.V. KERKHOF. AMERSFOORT

WILT GIJ EEN ARTISTIEK PORTRET
HEBBEN RICHT U TOT

PHOTO FRANÇAISE :

KAMP 11 (BIJ RESTAURANT)

WERK UITGEVOERD DOOREEN GEÏNTERNEERDE

J. VAN WEERT - PHOTOGRAPHE

RUE DE LA MONTAGNE 51. BRUSSEL

LANDBOUWERS

DENK ERAAN NA DEN OORLOG DAT DE DRAI-

NEER BUIZEN VAN DE TUILERIES D'HAVINNES

BIJ DOORNIK, DE BESTE ZIJN

VRAAG ZE BIJ ALLE ERNSTIGE HANDELAARS

OF BIJ GEBREK HIERAAN, AANDEN ALGEM.

VERTEGENWOORDIGER VOOR BELGIË EN HOLLAND

R. STEYAERT BOGAERDSTRAAT 7

THOUROUT (W.V.)

HORLOGERIE

J. SPEULSTRA

- KAMPSTRAAT-13 -

ATELIER VOOR REPARATIE

GOEDE EN ZORGVULDIGE BEHANDELING

- - - UWER HORLOGES

WEST-FLANDRIA VAARTKAAI TE ROESELAERE

FABRIEK VAN CEMENT PANNEN - TEGELS

BUIZEN - ENZ - POMPUTTEN - WATERBAKKEN

VERGAARBAKKEN - CITRIS EN AALPUTTEN

INGEWAPEND BETON (SYSTÈME MONIER)

DEPÔTS IN THOUROUT EN IN DIXMUEDE

~ BIJ JEROME CATTART ~

BESTUURDER RAYM. STEYAERT BOGAERDSTRAAT

THOUROUT